EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.4.13.
COM(2021) 174 final

2021/0093 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes feleinek tizedik konferenciáján az A. melléklet módosítására irányuló javaslattal kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény (a továbbiakban: az Egyezmény) 2004. május 17-én lépett hatályba. Az Egyezmény, melyet a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről szóló 2004. október 14-i tanácsi határozat (2006/507/EK[1]) hagyott jóvá, az Európai Közösség vonatkozásában 2005. február 14-én lépett hatályba. Célja az emberi egészség és a környezet védelme a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokkal (POP) szemben. Az Egyezmény az elővigyázatosság elve alapján keretet biztosít a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok gyártásának, felhasználásának, behozatalának és kivitelének beszüntetéséhez, ezen anyagok biztonságos kezeléséhez és ártalmatlanításához, valamint egyes nem szándékosan előállított POP-k kibocsátásának kiküszöböléséhez vagy csökkentéséhez.

Az egyezményben, valamint a nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez csatolt, a 259/2004/EK tanácsi határozattal[2] jóváhagyott jegyzőkönyvben foglalt kötelezettségvállalásokat az uniós jogban az (EU) 2019/1021 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] hajtja végre.

A részes feleknek a Stockholmi Egyezmény 19. cikke szerint létrehozott konferenciája az Egyezmény irányító szerve. A testület az Egyezmény végrehajtásának nyomon követése céljából általában kétévente ülésezik. Feladata ezenkívül a Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság (POPRC) által megvitatásra elé terjesztett vegyi anyagok felülvizsgálata.

Az Egyezmény 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban az egyik fél javaslatot terjesztett a Titkárság elé a perfluorhexán-szulfonsavnak (PFHxS), annak sóinak és a PFHxS-rokon vegyületeknek az egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozóan, és e javaslatot a POPRC a 8. cikk (3) és (4) bekezdése alapján megvizsgálta. A POPRC azt ajánlotta a Részes Felek Konferenciájának, hogy a perfluorhexán-szulfonsavat (PFHxS), annak sóit és a PFHxS-rokon vegyületeket speciális kivételek nélkül vegyék fel az A. mellékletbe. A mellékletek módosításainak elfogadására szolgáló eljárásáról az Egyezmény 22. cikke rendelkezik.

Az Egyezmény 23. cikkének megfelelően a részes felek egy-egy szavazattal rendelkeznek. A regionális gazdasági integrációs szervezetek – mint amilyen az EU is – azonban az Egyezményben részes tagállamaik számával egyenlő számú szavazattal rendelkeznek.

---

[1] A Tanács 2006/507/EK határozata (2004. október 14.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről (HL L 209., 2006.7.31., 1. o.).

[2] A Tanács 2004/259/EK határozata (2004. február 19.) a nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez kapcsolódóan a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 81., 2004.3.19., 35. o.).

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1021 rendelete (2019. június 20.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról (HL L 169., 2019.6.25., 45. o.).

A részes felek konferenciájának tizedik rendes ülésén a résztvevők megvitatják a perfluorhexán-szulfonsavnak (PFHxS), annak sóinak és a PFHxS-rokon vegyületeknek az Egyezmény A. mellékletébe (kiküszöbölés), B. mellékletébe (korlátozás) és/vagy C. mellékletébe (szándékolatlan előállítás) történő felvételéről szóló határozat elfogadását.

Az A., B. és/vagy C. mellékletbe történő felvételük esetén az érintett vegyi anyagokra a gyártásuk és felhasználásuk beszüntetésére vagy korlátozására irányuló intézkedések fognak vonatkozni, ideértve a nem szándékosan előállított POP-k kibocsátásának csökkentését vagy beszüntetését is.

Az Egyezmény 22. cikke (4) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus kötelező lesz a felekre nézve; az említett bekezdés a következőképpen rendelkezik: „Az A., a B. és a C. mellékletek módosításainak javaslatára, elfogadására és hatálybalépésére ugyanaz az eljárás vonatkozik, mint amely az Egyezményhez kapcsolódó további mellékletek javaslatára, elfogadására és hatálybalépésére, kivéve, hogy az A., a B. és a C. mellékletek nem lépnek hatályba azon Részes Felek számára, amelyek a 25. cikk (4) bekezdése szerint ezen mellékletek módosításával kapcsolatban nyilatkozatot tettek, ebben az esetben az ilyen módosítások ezen Részes Felek esetén kilencven nappal azt követően lépnek hatályba, hogy a Részes Fél a Letéteményesnél letétbe helyezte az ilyen módosításra vonatkozó megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratát.”

A perfluorhexán-szulfonsavat (PFHxS), annak sóit és a PFHxS-rokon vegyületeket szándékosan nem használják az Európai Unióban, a fluor-alapú tűzoltóhabokban és a perfluoroktán-szulfonsavban (PFOS) azonban szennyező anyagként jelen lehetnek ezek a vegyi anyagok. Ami a PFHxS PFOS-ban való előfordulását illeti, meg kell jegyezni, hogy a PFOS szerepel a Stockholmi Egyezmény B. mellékletében és az (EU) 2019/1021 rendelet I. mellékletében, amely megtiltja a PFOS használatát az Unióban, egyetlen használati mód kivételével, ami a keménykróm-bevonatok esetében párátlanítószerként való használat 2025-ig. A PFOS használatát már szinte valamennyi tagállamban megszüntették.

E javaslat tárgya az Egyezmény A. mellékletének a perfluorhexán-szulfonsav (PFHxS), annak sói és a PFHxS-rokon vegyületek felvétele céljából történő módosítására irányuló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban az Unió által a Stockholmi Egyezmény részes feleinek konferenciáján képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat. Amennyiben a Stockholmi Egyezmény részes feleinek konferenciája úgy dönt, hogy felveszi a PFHxS-t az A. mellékletbe, az Egyezmény részes feleinek – az Egyezmény szerinti kötelezettségeikkel összhangban – meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a PFHxS területükön való használatának megszüntetése vagy korlátozása érdekében. A határozat Unión belüli végrehajtása érdekében a Bizottság a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló rendelet I. mellékletének a perfluor-hexán-szulfonsav (PFHxS), annak sói és a PFHxS-rokon vegyületek felvétele céljából történő módosítására irányuló, felhatalmazáson alapuló jogi aktusra tesz javaslatot. Ezen anyagok gyártása és felhasználása tilos lesz az Unióban.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat összhangban van a Stockholmi Egyezményt az Unióban végrehajtó (EU) 2019/1021 rendelettel, és hozzájárul annak céljaihoz. Teljes mértékben összhangban áll az emberi egészségnek és a környezetnek a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokkal szembeni védelmére irányuló célkitűzéssel.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat összhangban van az 1107/2009/EK rendelet és az 528/2012/EU rendelet PBT anyagokra vonatkozó általános megközelítésével, mivel mindkét rendelet olyan kritériumokat határoz meg, amelyek elvben nem teszik lehetővé a PBT-nek minősülő anyagok forgalomba hozatalát és felhasználását. A Stockholmi Egyezmény, az (EU) 2019/1021 rendelet és az 1907/2006/EK rendelet közötti koherencia biztosítása érdekében egységes értelmezési nyilatkozat[4] készült ezek kapcsolatáról a korlátozások és az engedélyezési követelmények tekintetében.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javasolt tanácsi határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése, amely az Európai Unió nemzetközi megállapodással – ebben az esetben a Stockholmi Egyezménnyel – kapcsolatos álláspontját meghatározó aktus megfelelő alapja.

Az anyagi jogalap az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, mivel a Stockholmi Egyezmény értelmében elfogadott intézkedések túlnyomórészt környezetvédelmi célkitűzéseket szolgálnak (például a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok kiküszöbölését).

Ennek megfelelően a javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok globális aggodalomra adnak okot, és az Unióban az (EU) 2019/1021 rendelet hajtja végre a Stockholmi Egyezményt. Mivel az Unió az Egyezmény részes fele, helyénvaló, hogy részt vegyen a részes felek konferenciájának döntéshozatali folyamatában.

- **Arányosság**

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok globális aggodalomra adnak okot, és a Stockholmi Egyezmény célja, hogy megszüntesse e vegyi anyagok gyártását és használatát. A perfluor-hexán-szulfonsavnak (PFHxS), annak sóinak és a PFHxS-rokon vegyületeknek az A. mellékletbe történő felvételét az Egyezmény Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottsága javasolta, mivel megállapítást nyert, hogy a szóban forgó vegyi anyag megfelel az Egyezmény D. melléklete szerinti kritériumoknak. Ezért a megfelelő, globális szintű intézkedés biztosítása érdekében arányos lépés a vegyi anyagnak az Egyezmény A. mellékletébe való felvételére vonatkozó javaslattétel.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslatot az (EU) 2019/1021 rendelet szerinti illetékes hatóságok képviselőiből álló bizottsági szakértői csoport 23. ülésén megvitatták a tagállamokkal és más érdekelt felekkel.

[4] http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

Emellett a vegyi anyagnak az Egyezmény Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottsága által végzett értékelése során széles körű konzultáció zajlott az érdekelt felekkel, és észrevételeiket figyelembe vették.

- **Hatásvizsgálat**

Hatásvizsgálat nem készült, de a perfluorhexán-szulfonsavra (PFHxS), annak sóira és a PFHxS-rokon vegyületekre vonatkozó, a REACH szerinti korlátozási dokumentáció[5] részeként sor került társadalmi-gazdasági értékelésre, ezen belül az alternatívák elemzésére. Az ECHA véleménye értelmében a javasolt korlátozás társadalmi-gazdasági költségei valószínűleg korlátozottak lesznek, és a PFHxS gyártásának, forgalomba hozatalának és felhasználásának szigorú korlátozása arányos intézkedés.

A Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó vegyi anyag a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyag, és speciális kivétel nélkül javasolta annak a jegyzékbe való felvételét. Ez az ajánlás a lehetséges szabályozási intézkedések hatásának értékelésén alapul, figyelembe véve a társadalmi-gazdasági információkat.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat nincs hatással a kereskedelmi tevékenységre, mivel a vegyi anyagot ilyen kontextusban nem használják az Unióban, ezért nem kell mentesíteni a mikrovállalkozásokat, és nem szükséges megállapítani kkv-kra vonatkozó különleges szabályokat sem. A javaslat nincs hatással az uniós ágazatok versenyképességére vagy a kereskedelemre, mivel az érintett vegyi anyag nincs kereskedelmi forgalomban az Unió és harmadik országok között.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Nem szükséges végrehajtási terv, nyomon követés, értékelés vagy jelentéstétel.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat felhatalmazza a Bizottságot, hogy a Stockholmi Egyezmény részes feleinek konferenciáján az Európai Unió nevében támogassa a perfluorhexán-szulfonsavnak (PFHxS), annak sóinak és a PFHxS-rokon vegyületeknek az A. mellékletbe történő, speciális kivételek nélküli felvételét.

[5] https://echa.europa.eu/registry-of-restriction-intentions/-/dislist/details/0b0236e1827f87da

2021/0093 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes feleinek tizedik konferenciáján az A. melléklet módosítására irányuló javaslattal kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 2004. május 17-én hatályba lépett, az Unió pedig a 2006/507/EK tanácsi határozat[1] révén megkötötte az Egyezményt.

(2) A Stockholmi Egyezményt az (EU) 2019/1021 európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] ültette át az uniós jogba.

(3) Az Egyezmény 8. cikke szerint a részes felek konferenciája dönt a vegyi anyagoknak az Egyezmény A., B. és/vagy C. mellékletébe történő felvételéről, valamint az azokhoz kapcsolódó szabályozási intézkedéseknek az említett mellékletekben történő meghatározásáról.

(4) A Stockholmi Egyezmény részes felei konferenciájának tizedik ülése határozatot tervez elfogadni további vegyi anyagoknak az A. mellékletbe történő felvételéről.

(5) Helyénvaló meghatározni az Unió által a részes felek konferenciáján képviselendő álláspontot, mivel a határozat kötelező érvényű lesz az Unióra nézve.

(6) Az emberi egészségnek és a környezetnek a perfluorhexán-szulfonsav (PFHxS), annak sói és a PFHxS-rokon vegyületek további kibocsátásával szembeni védelme érdekében globális szinten csökkenteni kell vagy be kell szüntetni e vegyi anyagok gyártását és felhasználását, és támogatni kell azoknak az Egyezménybe történő felvételét.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Stockholmi Egyezmény részes felei konferenciájának tizedik ülésén az Unió által képviselendő álláspont – a Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság idevágó ajánlásaival összhangban – a perfluorhexán-

[1] A Tanács 2006/507/EK határozata (2004. október 14.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről (HL L 209., 2006.7.31., 1. o.).

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1021 rendelete (2019. június 20.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról (HL L 169., 2019.6.25., 45. o.).

szulfonsavnak (PFHxS), annak sóinak és a PFHxS-rokon vegyületeknek az Egyezmény A. mellékletébe történő, speciális kivételek nélküli felvételének támogatása.

A Stockholmi Egyezmény részes feleinek tizedik konferenciáján bekövetkező fejlemények fényében ezt az álláspontot az Unió képviselői – a tagállamokkal egyeztetve – helyszíni koordináció keretében a Tanács további határozata nélkül kiigazíthatják.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök